

FOLKETINGSTIDENDE B

FOLKETINGET

Til beslutningsforslag nr. B 17

Folketinget 2014-15

Beretning afgivet af Udvalget for Landdistrikter og Øer den 00. januar 2015

Udkast

til

Beretning

om

Forslag til folketingsbeslutning om en handleplan for en styrkelse af yderområderne

[af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) m.fl.]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 31. oktober 2014 og var til 1. behandling den 11. december 2014. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Landdistrikter og Øer.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

2. Politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (S, RV, SF og EL) bemærker, at landdistrikter og yderområder står overfor nogle særlige udfordringer. Det danske samfund er på vej ind i en strukturel omstilling præget af urbanisering, centralisering og befolkningsforskydninger fra land til by. Hvis sammenhængskraften i landet skal bevares og udvikles, kræver det en vedholdende indsats, der åbent anerkender og adresserer de strukturelle forandringer, som landdistrikts- og yderområder udfordres af.

Udviklingen indebærer en reel risiko for, at Danmark brækker i to dele, hvor områder væk fra de større centre – og det gælder både landdistrikter og mindre byer – oplever affolkning og såvel social som økonomisk tilbagegang. Uanset at der er en grundlæggende demografiske udvikling, skal der være fornuftige rammevilkår for vækst og muligheder for et godt liv i alle dele af landet.

Landdistrikter har nogle særlige styrker, som skal danne udgangspunktet for deres udvikling. Turisme spiller en afgørende rolle, og der er behov for en fortsat indsats med hen-

blik på at udvikle dette område. Herudover er landdistrikterne fyldt med mindre iværksættere, som eksempelvis finder forskellige nye anvendelser af landskabet, naturen og de særegne kvaliteter. Det er vigtigt, at også denne udvikling søges understøttet i det omfang, det ikke er på en uhensigtsmæssig bekostning af andre hensyn.

En grøn omstilling har stor betydning for landdistrikter og yderområder. Den grønne omstilling gør sig gældende i forhold til produktionen af kvalitetsfødevarer og herunder udbredelsen af økologi. Den gør sig ligeledes gældende i forhold til eksempelvis udviklingen indenfor bio-økonomi. Den grønne omstilling repræsenterer som sådan et afgørende element i den fremtidige udvikling og vækst i landdistrikterne.

I landdistrikterne, yderområderne og på de små øer spiller de lokale fællesskaber en afgørende rolle. Det lokale engagement styrkes gennem disse fællesskaber, og det er vigtigt, at der fortsat er fokus på at understøtte dette. Landdistriktspuljen og ikke mindst LAG-indsatsen er afgørende i den sammenhæng.

Det er afgørende for bosætningen i landdistrikterne og yderområderne, at der opretholdes et tilfredsstillende serviceniveau. Den demografiske udvikling gør at mange kommuner står over nogle store udfordringer i denne sammenhæng. Det gælder eksempelvis på skole- og sundhedsområdet, hvor afstande og affolkning sætter nogle nye rammer for leveringen af offentlig service. Infrastrukturen og den offentlige transport spiller i øvrigt en afgørende rolle i bestræbelserne på at skabe et sammenhængende land.

Flertallet (S, RV, SF og EL) anerkender, at regeringen allerede har taget en lang række initiativer med henblik på at sikre et sammenhængende Danmark nu og i fremtiden. Disse omhandler både generelle rammevilkår og målrettede indsatser på tværs af regeringen til gavn for udvikling og beskæftigelse i landdistrikts- og yderområder.

Flertallet (S, RV, SF og EL) finder det væsentligt, at indsatsen sker på baggrund af et velfunderet kendskab til småøerne, yderområdernes og landdistrikternes udfordringer og muligheder. Som det også fremgår af regeringens årlige regional- og landdistriktspolitisk redegørelse til Folketinget, er der tale om komplekse og tværgående problemstillinger.

På den baggrund udarbejder regeringen en samlet udredning med udgangspunkt i de i beslutningsforslaget skitserede elementer og et løsningskatalog med mulige initiativer. Kataloget skal forelægges Udvalget for Landdistrikter og Øer inden den 15. september 2015 med henblik på efterfølgende at indgå i en politisk forhandling om en aftale om en

handleplan, således at det kan ske i tide i forhold til finanslovsforhandlingerne.

Kataloget udarbejdes med inddragelse af relevante ministerier og tager udgangspunkt i de i beslutningsforslaget skitserede problemstillinger.

Som et grundlæggende element indgår en analyse af den aktuelle situation i landdistrikter og yderområder. Herudover er der i nærværende beretning omtalt en række temaer, som skal adresseres i kataloget i form af konkrete forslag til initiativer. Det gælder desuden statslige arbejdspladser, finansiering af bolig og erhverv, fysisk og digital infrastruktur, herunder udbredelsen af bredbånd, samt boligmassens tilstand.

Det kan i øvrigt være relevant at undersøge regional- og landdistriktspolitik udenfor Danmark. Dette indebærer EU's struktur- og landbrugspolitik samt eksempelvis de nordiske landes politikker og strategier.

P.u.v.

Hans Chr. Schmidt
formand